

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Řízení zásob I

II. cvičení

Analýza ABC

- **Skupina A** obvykle obsahuje 20% z celkových položek, které představují 80% celkové hodnoty
- **Skupina B** obvykle obsahuje 30% z celkových položek, které představují 15% celkové hodnoty
- **Skupina C** obvykle obsahuje 50% z celkových položek, které představují 5% celkové hodnoty

Příklad 1. Analýza ABC

číslo položky	odběr za rok,		roční obrat, Kč	hodnota ročního obratu % z celku
	ks	cena za kus, Kč		
98	350	56		
99	357	34		
122	12 000	1,2		
123	355	37		
321	8 000	3,6		
584	1 300	15		
876	9 400	9		
967	11 500	8,3		
1230	3 410	28,9		
1235	15 000	19,2		
3645	9 800	0,1		
4325	1 570	93,5		
4562	780	54,25		
4568	50 000	1,1		
5214	6 300	7		
6547	470	100,4		
6587	2 000	68		
7895	1 500	100		
8765	150	12,3		
9870	2 000	0,25		

Analýza ABC

- **Skupina A** obvykle obsahuje **2-20%** z celkových položek, které představují **50-80%** celkové hodnoty
- **Skupina B** obvykle obsahuje **13-30%** z celkových položek, které představují **13-30%** celkové hodnoty
- **Skupina C** obvykle obsahuje **50-85%** z celkových položek, které představují **2-20%** celkové hodnoty

Analýza ABC

U položek **skupiny A** („velmi důležitých“) je prioritní pokud možno nízká hodnota průměrné zásoby. Jde o položky s vysokou hodnotou ročního výdeje, vyplývající z vysoké ceny i při menším výdeji nebo z velkého výdeje i při nižší ceně. Položkám kategorie A by se měla věnovat největší, téměř každodenní pozornost.

Analýza ABC

Položky **skupiny B** („středně důležité“) leží mezi kategoriemi A a C.

U nich jde o kompromis mezi nízkou hodnotou průměrné zásoby a mezi malým objemem práce spojené s nákupem, resp. s výrobními zakázkami.

Čím dražší je položka, tím menšími dávkami by se měla zásoba doplňovat.

Tyto položky se sledují podobně jako u kategorie A, ale méně často a méně intenzivně.

Analýza ABC

U položek **kategorie C** („málo důležitých“) je prioritní pokud možno málo práce spojené s nákupem, resp. s výrobními zakázkami.

Nákupní či výrobní dávky a normy pojistné zásoby se volí větší s cílem, aby tyto položky byly stále na skladě a aby se jejich zásoba nemusela doplňovat příliš často. To významně neovlivní celkovou průměrnou hodnotu zásob v podniku, protože hodnota jejich výdeje – a tedy i zásoby – je u těchto položek poměrně malá.

Položkám kategorie C se věnuje nejmenší pozornost.

Plánování potřeby nákupu

- Máte zajistit pro odběr určité množství produktu. Vaše kroky?

Příklad 2

- Odběr na konci měsíce je 500ks výrobků.
- Na skladě materiálu je připraveno k odběru 1050kg materiálu. Na skladě hotových výrobků jsou k dispozici 50ks výrobků. Časová norma zásob je 20 dní. Průměrná spotřeba během roku je 70kg/den. Čistá hmotnost výrobku je 5 kg. Čistá hmotnost reprezentanta je 10 kg. Norma spotřeby reprezentanta je 14 kg.
- **Vypočítejte potřebu dodávky.**

Máte zajistit pro odběr určité množství produktu. Vaše kroky?

1. Kontrola zásob hotových výrobků
2. Kontrola polotovarů
3. Výpočet spotřeby materiálu pro výrobní úkol (dle normy spotřeby materiálu) (S)
4. Kontrola zásob materiálu (PZ)
5. Doplnění zásob (N)

Bilanční rovnice zásob:

$$PZ+N=S+KZ$$

Norma spotřeby materiálu

Metody tvorby norem

1) Nejpřesnější metody

- Propočtově analytické
- Pokusně analytické (zkušební, laboratorní)

2) Méně přesné metody

- Analogické (porovnávací)
 - Metoda typových reprezentantů
 - Metoda součinitele využití
 - Metoda konstrukční a technologické analogie

Metoda typových reprezentantů

Použití: při normování ve výrobcích se širokým sortimentem výrobků

$$NS_i = NS_r \cdot k_p$$

kde NS_i – norma spotřeby výrobku
 NS_r – norma spotřeby reprezentanta
 k_p - převodový součinitel

$$k_p = \frac{G_i}{G_r}$$

kde G_i - typický parametr výrobku
 G_r - typický parametr reprezentanta

Metoda součinitele využití

Použití: různorodý, technologicky podobný sortiment výrobků

$$NS_i = \frac{G_i}{k_m}$$

kde NS_i – norma spotřeby výrobku
 G_i – čistá hmotnost výrobku
 k_m - součinitel využití

$$k_m = \frac{G_r}{NS_r}$$

kde G_r – norma spotřeby reprezentanta
 NS_r – norma spotřeby reprezentanta

Metoda konstrukční a technologické analogie

Použití: předběžné stanovení norem, pokud nejsou k dispozici technické podklady

$$NS_i = \frac{NS_n \cdot k_{str}}{k_m} \quad NS_n = \sum_i NS_i$$

kde NS_i – norma spotřeby výrobku
 NS_n – souhrnná norma spotřeby materiálu na výrobek
 k_{str} - koeficient struktury spotřeby

$$k_{str} = \frac{S_i}{NS_d} \quad \text{kde } S_i \text{ – spotřeba jednotlivých položek}$$

NS_d – souhrnná spotřeba dosavadního výrobku

- $PZ+N=S+KZ$
- $S=S_p-HV$
- $KZ=\check{C}NZ*s$

ČASOVÁ NORMA ZÁSOB (ČNZ) je délka období ve dnech, na které má podnik vázány peněžní prostředky ve formě zásob surovin a materiálů ve skladu, je závislá na:

- - Délce dodávkového cyklu ve dnech. **Dodávkový cyklus (d)** – časový interval ve dnech mezi dvěma dodávkami
- - Velikosti technické zásoby ve dnech (čas technického skladování). **technická zásoba (t)** –
- Velikosti pojistné zásoby ve dnech. **Pojistná zásoba (p)** - počet dní, na které by měla zásoba ve skladě vydržet při zpoždění dodávky (podle zkušenosti z předcházejících let)